

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor právneho predpisu: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej ako „MŽP SR“ alebo „gestor“)

Názov právneho predpisu: Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 253/2023 Z. z. o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu (ďalej ako „vyhláška č. 253/2023 Z. z.“)

Lokalizácia: § 6 ods. 6

Účinnosť: 01. 07. 2023

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 162

Povinnosť vykonávať merania oprávnenou osobou namiesto odborne spôsobilou osobou

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2022/606>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 3. 6. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Predmetná regulácia má za cieľ zabezpečovať dodržiavanie environmentálnych štandardov, a to konkrétne kontrolou tesnosti všetkých plynosných spojovacích potrubí na čerpacej stanici a kontrolou čerpacích staníc pre zabezpečenie účinného zachytávania benzínových pár prostredníctvom rekuperačných systémov. Tieto ochranné opatrenia zabezpečujú vysokú ochranu zdravia a životného prostredia formou znižovania znečistenia ovzdušia prchavými organickými zlúčeninami, ktoré prispievajú k tvorbe smogu a negatívne ovplyvňujú zdravie obyvateľstva.

Konkrétne § 6 ods. 6 vyhlášky o benzíne ustanovuje, že kontroly uvedené v § 6 ods. 3 a ods. 4 vyhlášky o benzíne musia byť vykonané oprávnenou osobou a preukazujú sa správou o oprávnenom meraní. V praxi to znamená, že:

- Meranie priemernej koncentrácie uhlíkovodíkov v odpadovom plyne z rekuperačnej jednotky v distribučnom sklade sa vykonáva minimálne raz za tri roky (§ 6 ods. 3).
- Meranie účinnosti systému II. stupňa rekuperácie benzínových pár na čerpacích staniciach sa vykonáva minimálne raz ročne (§ 6 ods. 4).

V súlade s ustanovením § 6 ods. 4 vyhlášky č. 253/2023 Z. z. preukázanie dodržania technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania podľa § 5 ods. 6 vyhlášky č. 253/2023 Z. z. sa vykoná najmenej jedenkrát za rok pre kontrolu prevádzkovej účinnosti systému II. stupňa rekuperácie benzínových pár na čerpacej stanici podľa technickej normy alebo inej obdobnej technickej špecifikácie s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami. Výkon kontroly je zabezpečený prostredníctvom oprávnenej osoby ako oprávnené meranie, pričom jej výsledok sa preukazuje správou o oprávnenom meraní.

Vplyv regulácie na podnikateľské prostredie je v dvoch rovinách a to ochrannej, regulácia chráni podnikateľské subjekty pred sanačnými nákladmi v prípade havárie a kontrolnej, regulácia kontroluje dodržiavanie predpísaných limitov konkrétnych veličín. Niektoré čerpacie stanice absolvujú túto kontrolu aj duplicitne zo strany dodávateľa čerpacích stojanov. Táto kontrola však nespĺňa podmienky uvedené podľa § 5 ods. 6 vyhlášky o benzíne a preto jej správa nemôže byť použitá ako náhrada za správu o oprávnenom meraní.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Kontrolu dodržania technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania čerpacích staníc pre preskúšanie tesnosti cestného cisternového vozidla na únik benzínových pár a pre kontrolu tesnosti všetkých plynosných spojovacích potrubí na čerpacej stanici vykonáva odborne spôsobilá osoba, ktorá je na danú činnosť akreditovaná alebo ju na danú činnosť za autorizovanú osobu uzná výrobca alebo dodávateľ zariadenia alebo technológie. Zároveň je kontrola dodržania technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania pre meranie prevádzkovej účinnosti systému II. stupňa rekuperácie benzínových pár na čerpacej stanici zabezpečovaná oprávnenou osobou ako oprávnené meranie. Keďže kontroly vykonávajú dva rozdielne subjekty, takéto nastavenie je pre podnikateľské subjekty veľmi administratívne aj finančne náročné. Predmetom ex post hodnotenia sú kontroly dodržania technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania týkajúce sa čerpacích staníc.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

Dotknuté subjekty boli prevádzkovateľov skladovacích zariadení, plniacich zariadení a mobilných zásobníkov, ktoré sa používajú na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu z jedného distribučného skladu do iného distribučného skladu alebo z distribučného skladu na čerpaciu stanicu a na plnenie benzínu do nádrží motorových vozidiel.

Ex post:

Dotknutými subjektami sú čerpace stanice v počte 1 104.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože zo strany gestora pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný ani pozitívny a ani negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST									EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo ustanovenia	Stručný a zrozumiteľný opis identifikovaného vplyvu na podnikateľské prostredie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
162	Povinnosť vykonávať merania oprávnenou osobou na miesto odborne spôsobilou osobou	§ 6 ods. 6	01.07.2023	Čerpace stanice	1104	1104	588	649 152	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože zo strany gestora pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný ani pozitívny a ani negatívny vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Podľa dostupných informácií je priemerná cena kontroly jednej tankovacej pištole 42 €, pričom na jednej čerpacej stanici sa nachádza približne 14 tankovacích pištolí (priemerný počet benzínových pištolí). Pri počte 1 104 čerpacích staníc na Slovensku za rok 2023 ide o nasledovný výpočet na celé podnikateľské prostredie: $42 \times 14 \times 1104 = 649\,152$ € za jeden rok. Tento výpočet však nezohľadňuje predĺženie lehoty kontroly na každé tri roky v prípade, že čerpacia stanica má nainštalovaný a funkčný systém automatického monitorovania, ktorý jeden stojí okolo 800 €/stojan. Nepoznáme ale počet čerpacích staníc, ktoré disponujú týmto zariadením, a teda sú povinné sa podrobiť kontrole až každé 3 roky.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje početnosti tvoria interné štatistiky Slovenskej asociácie palivového priemyslu a obchodu (ďalej ako „SAPPO“) a štatistiky MŽP SR, ktoré nie sú verejne dostupné na internete.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nákladov nepredpokladaných v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor globálnej ochrany ovzdušia, zmeny klímy a adaptácie

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská asociácia palivového priemyslu a obchodu, 30808499

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SAPPO

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

10.12.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 17.02.2025 do 28.02.2025.

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky proti zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Pripomienky sa týkajú efektívnosti kontroly technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania čerpacích staníc, pričom hlavnou výzvou je rozdelenie kompetencií medzi dva rozdielne subjekty, ktoré vykonávajú tieto kontroly. To predstavuje zvýšenú administratívnu a finančnú záťaž pre podnikateľské subjekty prevádzkujúce čerpacie stanice.

Prvou technickou požiadavkou je kontrola tesnosti všetkých plynutesných spojovacích potrubí na čerpacej stanici a preskúšanie tesnosti cestného cisternového vozidla na únik benzínových pár, ktoré sa vykonávajú odborne spôsobilou osobou akreditovanou alebo uznanou výrobcom/dodávateľom zariadenia alebo technológie.

Kontrola účinnosti systému II. stupňa rekuperácie benzínových pár (systém, ktorý znižuje emisie benzínových pár pri tankovaní) sa vykonáva oprávnenou osobou, ktorá zabezpečuje oprávnené meranie. Meranie sa musí vykonať minimálne jedenkrát za rok a pred oprávneným meraním sa vykonáva aj meranie servisnou firmou (odbornou osobou, ktorá je zaškolená do servisu výdajného stojana), ktoré sa vykonáva spravidla rovnakou metódou, čiže ide o duplicitný náklad.

Medzi administratívne a finančné zaťaženie, na ktoré poukazuje autor podnetu, patrí najmä potreba koordinácie s dvomi odlišnými subjektmi kontroly – každý z nich vykonáva samostatné posudzovanie podľa vlastnej kompetencie. Tieto kontroly spravidla neprebiehajú súčasne, čo si zo strany prevádzkovateľa čerpacej stanice vyžaduje opakované plánovanie, komunikáciu a organizačné zabezpečenie. Okrem časovej náročnosti predstavuje problém aj finančná stránka – podnikateľ je povinný uhradiť náklady za každú z týchto kontrol samostatne, čo vedie k zbytočne zvýšenej záťaži v porovnaní so systémom jednotnej kontroly.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor vo svojom vyjadrení uviedol, že príslušná právna úprava predstavuje takmer úplnú transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/63/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín pri skladovaní benzínu a jeho distribúcii z distribučných skladov do čerpacích staníc, ako aj smernice 2009/126/ES o II. stupni rekuperácie benzínových pár počas tankovania paliva do motorových vozidiel.

Zároveň doplnil, že čerpacie stanice pohonných hmôt sú podľa prílohy č. 1 vyhlášky o benzíne klasifikované ako stredné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. Z vecnoprávneho hľadiska preto nie je podľa gestora dôvod, aby sa na meranie technických požiadaviek a prevádzkovej účinnosti systému II. stupňa rekuperácie uplatňovali miernejšie podmienky než na iné stacionárne zdroje. Takýto rozdielny prístup by podľa neho znamenal neodôvodnené zvýhodnenie prevádzkovateľov čerpacích staníc oproti iným znečisťovateľom ovzdušia.

K otázke zvýšených administratívnych a finančných nákladov, spôsobených duplicitnými kontrolami servisnou spoločnosťou a inšpekčným orgánom, gestor uviedol, že nezávislosť subjektu vykonávajúceho meranie je kľúčová. Pokiaľ by merania nevykonávala osoba akreditovaná a zároveň nezávislá od prevádzkovateľa alebo technika, ktorý zariadenie inštaloval alebo servisoval, výsledky by mohli byť ľahko spochybnené. V takom prípade by správy z meraní nemohli mať charakter verejnej listiny.

Gestor zároveň upozornil, že hoci sa kontrola prevádzkovej účinnosti systému vyžaduje minimálne raz ročne, existuje výnimka. Ak má čerpacia stanica nainštalovaný funkčný systém automatického

monitorovania, postačuje vykonanie kontroly raz za tri roky. Takýto prístup podľa gestora významne znižuje náklady z dlhodobého hľadiska, a to bez negatívneho vplyvu na úroveň ochrany ovzdušia.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

SAPPO v žiadnom prípade nerozporuje potrebu kontroly rekuperácie benzínových pár na čerpacích staniciach, ani kontrolu tesnosti všetkých plynotesných spojovacích potrubí na čerpacej stanici a preskúšanie tesnosti cestného cisternového vozidla na únik benzínových pár. Rovnako rozumie argumentom gestora, že vyhláška o benzíne vzišla z transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/63/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín pri skladovaní benzínu a jeho distribúcii z distribučných skladov do čerpacích staníc, ako aj smernice 2009/126/ES o II. stupni rekuperácie benzínových pár počas tankovania paliva do motorových vozidiel. Rovnako však poukázal na to, že nastavenie kontrolnej činnosti pri týchto otázkach ostalo na každom členskom štáte, a teda existuje priestor na diskusiu.

Navrhuje však úpravu pri kontrole účinnosti systému II. stupňa rekuperácie benzínových pár na čerpacej stanici, a to takým spôsobom, aby sa zefektívil systém kontrol a zamedzilo sa duálnym výdajom za kontroly a administratívu na strane podnikateľov. Momentálne majú podnikatelia prakticky dve kontroly - jednu klasickú oprávnenou (teda inšpekčnou) osobou jedenkrát za rok a rovnako aj meranie servisnou firmou (odbornou osobou, ktorá je zaškolená do servisu výdajného stojana), ktoré sa vykonáva spravidla rovnakou metódou. Zástupca podnikateľov si je vedomý, že pri čerpacej stanici ide o stredný zdroj znečistenia ovzdušia, ale každá čerpacia stanica v rámci členov SAPPO vysoko dbá na bezpečnostné aspekty pri kontrolách a dokáže garantovať zákonom dané normy aj pri jednej servisnej kontrole. Návrh SAPPO je, aby sa aj výsledky servisnej kontroly mohli pokladať za oprávnené meranie, keďže to robia certifikované firmy, ktoré stojany vyrábajú. Týmto spôsobom by sa podnikateľom ušetrili značné administratívne náklady, ktoré sú spojené s administratívnou stránkou pri organizácii dvojitého kontrol, a samozrejme finančné náklady za poplatky na samotné kontroly. SAPPO vie aj o výnimke z každoročných kontrol v prípade nainštalovania a fungovania systému automatického monitorovania, veľké množstvo členov to aj má na niektorých čerpacích staniciach nainštalované, aj tak však navrhuje hlavne systematické riešenie.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k návrhom na zmeny aplikačnej praxe:

Gestor rozumie spomenutým problémom predkladateľa autora podnetu a víta jeho prístup ohľadom rovnakej snahy na zaistenie čo najväčšieho stupňa bezpečnosti pri ochrane ovzdušia pred únikom benzínových pár. Motorový benzín je totiž zmesou prchavých uhlíkovodíkov s obsahom benzénu (cca 3 -5 %), čo je karcinogénna látka. Čerpacie stanice benzínu sú častokrát situované aj v tesnej blízkosti obytných budov a práve správne fungujúca rekuperácia I. a II. stupňa dokáže zachytiť až 99 % emisií benzínu, čím významne obmedzuje znečistenie ovzdušia v okolí čerpacej stanice.

Gestor si je vedomý, že táto problematika nie je definovaná priamo zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 94/63/ES, avšak ochrana ovzdušia má absolútnu prioritu, o to viac v zastavaných oblastiach. Gestor vyjadril obavu, že v prípade zníženia štandardov kontroly, by sa mohlo stať, že aj iné stredné zdroje znečistenia ovzdušia budú žiadať prerokovanie zníženia štandardu kontrol, čo je neprípustné. Rovnako gestor poukázal na nutnosť vykonávania kontrol oprávnenou osobou, aby sa mohlo rozprávať o oprávnenom meraní, ktoré vlastne tvorí inšpekčnú kontrolu na čerpacích staniciach. Gestor použil paralelu s technickou kontrolou, pri ktorej napr. technik v autoservise poskytuje servis motorovým vozidlám, ale samotnú technickú alebo emisnú kontrolu automobilov môže vykonávať len licencovaná stanica technickej kontroly.

Rovnako majú podnikatelia možnosť predĺžiť frekvenciu vykonávania kontroly až 1x za 3 roky, pokiaľ majú na čerpacích staniciach nainštalovaný už spomenutý funkčný systém automatického monitorovania. V nadväznosti na upozornenie týkajúce sa vysokej administratívnej záťaže pre podnikateľské subjekty spojené so zabezpečovaním kontrol dvomi rôznymi subjektmi, by rád

gestor poukázal na to, že nový zákon č. 146/2023 Z. z o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o ochrane ovzdušia“), účinný od 1. júla 2023, významne eliminoval administratívnu záťaž pre prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia v oblasti oprávnených technických činností a to v maximálnej možnej miere.

Podľa § 22 ods. 7 uvedeného zákona je tzv. notifikáciu oprávnenej technickej činnosti – teda oznámenie o plánovanom termíne jej vykonania a ďalších potrebných údajoch – povinná zabezpečiť samotná oprávnená osoba, nie prevádzkovateľ. Tento postup je ďalej upravený v § 58 ods. 5 a 6 zákona o ochrane ovzdušia.

Zákon o ochrane ovzdušia v § 34 ods. 3 písm. c) v prvom bode zároveň stanovuje, že prevádzkovateľ má povinnosť zabezpečiť predloženie správy o výsledku oprávnenej technickej činnosti. Túto správu však predkladá oprávnená osoba – v súlade s § 58 ods. 7 a § 61 ods. 14 zákona o ochrane ovzdušia., čím sa prevádzkovateľovi odbúrala časť administratívnych nákladov.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Cieľom danej regulácie je zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek na ochranu životného prostredia prostredníctvom overovania tesnosti všetkých plynutesných spojení na čerpacích staniciach, ako aj prostredníctvom kontrol účinnosti systémov na zachytávanie benzínových pár. Tieto opatrenia predstavujú dôležitý prvok prevencie znečistenia ovzdušia, keďže prchavé organické zlúčeniny, ktoré by sa inak uvoľňovali do okolia, môžu prispievať k tvorbe smogu a zároveň negatívne vplyvať na zdravie obyvateľov. Spracovateľ si plne uvedomuje potrebu kontinuálneho znižovania administratívnej a regulačnej záťaže pre podnikateľské prostredie, pričom v maximálnej možnej miere podporuje iniciatívy zamerané na racionalizáciu a zjednodušenie procesov pri zachovaní primeranej úrovne ochrany verejných záujmov. V tejto súvislosti bolo dôkladne analyzované stanovisko predkladateľa návrhu (SAPPO), ako aj odborné vyjadrenie príslušného gestora právnej úpravy.

Predkladateľ Autor podnetu poukázal najmä na duplicitnú povahu kontrol účinnosti systému II. stupňa rekuperácie benzínových pár na čerpacích staniciach, a to servisného merania a následného oprávneného merania nezávislým subjektom – ako aj na súvisiacu organizačnú a finančnú záťaž vyplývajúcu z nutnosti koordinácie viacerých subjektov. Takáto situácia podľa predkladateľa vedie k nadmernej administratívnej náročnosti pre prevádzkovateľov čerpacích staníc.

Gestor právnej úpravy argumentoval, že súčasná regulácia vychádza z povinnosti zabezpečiť súlad s európskymi smernicami (94/63/ES a 2009/126/ES), ktoré zaväzujú členské štáty zabezpečiť účinné mechanizmy kontroly emisií prchavých organických zlúčenín. S týmto tvrdením spracovateľ súhlasil, ale poukázal, že otázka vykonávania kontrol je v kompetencii členských štátov. Zároveň gestor pripomína, že čerpacie stanice sú zaradené medzi stredné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, a teda podliehajú rovnakému režimu kontroly ako iné obdobné zdroje. Z odborného hľadiska gestor poukazuje na význam nezávislosti subjektu vykonávajúcemu meranie, pričom upozorňuje, že výsledky získané servisným technikom – ako osobou potenciálne personálne či ekonomicky previazanou s prevádzkovateľom – by mohli byť spochybnené a strácať právnu váhu verejnej listiny. Takýto prístup je v rozpore s princípmi nestrannosti a transparentnosti environmentálnych kontrol.

V neposlednom rade gestor upozorňuje, že platná právna úprava reflektuje aj požiadavku na znižovanie administratívneho zaťaženia – napríklad zavedením výnimky, podľa ktorej čerpacie stanice vybavené automatickým monitorovacím systémom môžu podliehať kontrole účinnosti iba raz za tri roky. Tento mechanizmus vytvára priestor na optimalizáciu nákladov pri zachovaní vysokej úrovne ochrany ovzdušia.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ oceňuje konštruktívny prístup autora podnetu k predmetnej problematike a jeho otvorenú deklaráciu podpory pre zachovanie požiadaviek týkajúcich sa environmentálnej bezpečnosti a technickej spoľahlivosti čerpacích staníc. Spracovateľ rovnako vníma jeho úsilie o hľadanie vyvážených riešení, ktoré by mohli znížiť ekonomickú a administratívnu záťaž podnikateľských subjektov bez negatívneho dopadu na ochranu ovzdušia a verejné zdravie. Autor podnetu. Predkladateľ správne poukazuje na skutočnosť, že konkrétne nastavenie režimu vykonávania kontrol nevyplýva explicitne z textu príslušných európskych smerníc, a teda členským štátom prináleží určitý priestor na úpravu procesných a organizačných aspektov ich implementácie.

V tejto súvislosti SAPPO navrhuje možnosť akceptovania výsledkov meraní vykonaných certifikovanými servisnými firmami ako oprávneného merania, čím by sa eliminovala potreba duálnej kontroly a s tým spojených výdavkov a organizačných nárokov. Gestor v tejto súvislosti uvádza viacero závažných protiargumentov, ktoré spracovateľ považuje za legitímne a relevantné.

Gestor upozorňuje, že problematika kontroly účinnosti systému rekuperácie sa týka látok s preukázanými karcinogénnymi účinkami (napr. benzén), pričom čerpace stanice sa často nachádzajú v bezprostrednej blízkosti obytných zón, kde aj mierne zvýšenie emisií môže predstavovať neprimerané zdravotné riziko. Zároveň gestor oprávnene vyjadruje obavy z možného precedensu – v prípade zníženia štandardov pre čerpace stanice by mohlo dôjsť k žiadostiam o rovnaké výnimky aj zo strany iných prevádzkovateľov stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, čím by sa narušila integrita regulačného rámca a oslabili by sa kontrolné mechanizmy na ochranu životného prostredia. V tejto súvislosti spracovateľ považuje za obzvlášť dôležité zachovanie nezávislosti subjektu vykonávajúceho oprávnené meranie.

Tento princíp je základom dôveryhodnosti a právnej záväznosti výsledkov meraní, najmä ak sa majú používať ako verejné listiny. Analogicky, ako v prípade technických kontrol motorových vozidiel, samotný servisný technik – hoci odborne spôsobilý – nemôže plniť úlohu nestranného inšpektora. Dôležité je zároveň podotknúť, že súčasný právny rámec už reflektuje snahu o zníženie administratívnej záťaže. Prijatím zákona č. 146/2023 Z. z. došlo k významnému odbremeneniu prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia – najmä z hľadiska oznamovacích povinností a prenosu vybraných úloh na samotné oprávnené osoby. Okrem toho možnosť vykonávať oprávnené meranie v trojročnom intervale v prípade existencie funkčného automatického monitorovacieho systému predstavuje dodatočný prvok flexibility, ktorý priamo reaguje na potrebu znižovania nákladov a byrokracie.

Spracovateľ preto v plnej miere rešpektuje odborne podložené stanovisko gestora a v tomto prípade súhlasí s gestorom ohľadom ponechania regulácie bezo zmeny v aktuálnom znení. Vzhľadom na význam ochrany ovzdušia, potrebu zachovania objektivity meracích procesov a už existujúce mechanizmy na zmiernenie administratívneho zaťaženia nie je dôvod pristupovať k oslabeniu štandardov, ktoré sú v súlade s európskymi a vnútroštátnymi požiadavkami na ochranu verejného zdravia a životného prostredia.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Na základe vyššie uvedeného spracovateľ odporúča ponechať súčasnú právnu úpravu, pričom nestranné, certifikované a pravidelné kontroly by mali zostať hlavným nástrojom na zabezpečenie kvality a bezpečnosti pred únikom benzínových pár.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia